

۱. **درجه:** زاویه مرکزی که از هر دایره به اندازه $\frac{1}{36}$ محیط همان دایره را جدا می کند.

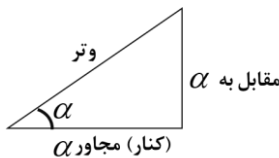
رادیان: زاویه مرکزی که از هر دایره به اندازه شعاع، محیط همان دایره را جدا می کند.

$$\begin{array}{l} \times \frac{1}{\pi} \\ \text{رادیان} \xrightarrow{180} \text{درجه} \\ \times \frac{180}{\pi} \end{array} \quad \text{تبدیل درجه و رادیان به هم:}$$

۲. **محاسبه طول کمان:** $L = R\theta$ طول کمان مقابل به زاویه مرکزی θ (رادیان) در دایره ای به شعاع R

$$S = \frac{1}{2} R^2 \theta \xrightarrow{\theta = \frac{L}{R} \rightarrow L = R\theta} \frac{1}{2} R \left(\frac{L}{R} \right) = \frac{1}{2} RL \quad \text{۳. مساحت قطاع:}$$

۴. **نسبت های مثلثاتی در مثلث قائم الزاویه:**

$$\begin{array}{l} \sin \alpha = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{وتر}} \\ \cos \alpha = \frac{\text{ضلع مجاور}}{\text{وتر}} \end{array} \quad \begin{array}{l} \tan \alpha = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{ضلع مجاور}} \\ \cot \alpha = \frac{\text{ضلع مجاور}}{\text{ضلع مقابل}} \end{array}$$

۵. **نسبت های مثلثاتی در دایره مثلثاتی:** (دایره ای به شعاع واحد و پاد ساعتگرد):

$$\begin{array}{l} \sin \leftarrow \text{محور عرض ها (y) اسیر بین } [-1, 1] \\ \tan \leftarrow \text{موازی محور عرض ها (y) آزاد که از روی } x = 1 \text{ شروع میشه (همون خط } x = 1) \\ \cos \leftarrow \text{محور طول ها (x) اسیر بین } [-1, 1] \\ \cot \leftarrow \text{موازی محور طول ها (x) آزاد که از روی } y = 1 \text{ شروع میشه (همون خط } y = 1) \end{array}$$

۶. **علامت های نسبت های مثلثاتی:**

ناحیه اول همه مثبت، ناحیه دوم فقط $\sin$ مثبت، ناحیه سوم $\tan$ مثبت پس $\cot$ مثبت، ناحیه چهارم فقط $\cos$ مثبت.

* اگر انتهای کمان θ در ناحیه اول یا سوم باشد، $\sin \theta$ و $\cos \theta$ هم علامت اند، لذا $\tan \theta$ و $\cot \theta$ مثبت اند.

* اگر انتهای کمان θ در ناحیه دوم یا چهارم باشد، $\sin \theta$ و $\cos \theta$ مختلف علامت اند، لذا $\tan \theta$ و $\cot \theta$ منفی اند.

۷. جدول نسبت های مثلثاتی چند زاویه مهم :

θ	30°	60°	45°	0°	90°	180°	270°	360°
نسبت	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{4}$	0	$\frac{\pi}{2}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
$\sin \theta$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	0	1	0	-1	0
$\cos \theta$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	1	0	-1	0	1
$\tan \theta$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\sqrt{3}$	1	0	ت.ن	0	ت.ن	0
$\cot \theta$	$\sqrt{3}$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	ت.ن	0	ت.ن	0	ت.ن

۸. خواص زاویه های مختلف :

۱) دو زاویه قرینه : $\cos$ های برابر دارند و بقیه نسبت ها قرینه هستند. به خاطر همین میگوییم $\cos$ منفی خوره و بقیه منفی انداز.

$$\cos 20^\circ = \cos(-20^\circ) \quad \sin(-20^\circ) = -\sin 20^\circ$$

۲) دو زاویه مکمل $(\alpha + \beta = \pi)$: $\sin$ های برابر دارند و بقیه نسبت ها قرینه هستند.

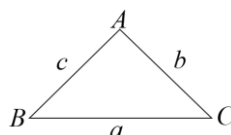
$$\begin{cases} \sin 30^\circ = \sin 150^\circ & , \quad \tan 20^\circ = -\tan 160^\circ \\ \sin \alpha = \sin \beta & , \quad \tan \alpha = -\tan \beta , \cos \alpha + \cos \beta = 0, \dots \end{cases}$$

۳) دو زاویه متمم $(\alpha + \beta = \frac{\pi}{2})$: نسبت هاشون ضربدری هستند به 30° و 60° در جدول بالای صفحه نگاهی بیندازید.

$$\sin \alpha = \cos \beta \quad , \quad \tan \alpha = \cot \beta$$

۹. چند قانون مهم در مثلث (هر مثلثی) :

$$1) \begin{cases} AB = a \cos B + b \cos A \\ AC = a \cos C + c \cos A \\ BC = b \cos C + c \cos B \end{cases}$$

۲) قضیه سینوس ها : $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$

۳) قضیه کسینوس ها :
$$\begin{cases} a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A \\ b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos B \\ c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C \end{cases}$$

۱۰. تعیین مساحت مثلث به سه روش :

۱) $S = \frac{1}{2} ah$ $\Rightarrow$ نصف حاصل ضرب قاعده در ارتفاع

۲) $S = \frac{1}{2} ab \sin \theta$ نصف حاصل ضرب دو ضلع در سینوس زاویه بین همین دو ضلع

۳) در مسائلی که طول اضلاع گویا باشند. $S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} \Rightarrow$ مساحت مثلث $P = \frac{a+b+c}{2}$ نصف محیط

۱۱. تعیین مساحت متوازی الاضلاع : از اونجایی که متوازی الاضلاع دو تا مثلث به هم چسبیده است پس در نکته ۱۰ کافیه کلمه نصف رو از شماره های ۱ و ۲ حذف کنیم.

لوزی $a, b \Rightarrow S = ab \sin \theta \xrightarrow{a=b} S = a^2 \sin \theta$ طول دو ضلع متوازی الاضلاع

۱۲. تعیین مساحت ۴ ضلعی محدب با قطر ها و زاویه بین قطر های معلوم :

لوزی $L_1, L_2 \Rightarrow S = \frac{1}{2} L_1 L_2 \sin \theta \xrightarrow{\theta=90^\circ} S = \frac{1}{2} L_1 L_2$ دو قطر L_1, L_2 زاویه بین

۱۳. نسبت های مثلثاتی $-\alpha$ و $\pi \pm \alpha$:

$-\alpha$	$\pi - \alpha$	$\pi + \alpha$
$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$	$\sin(\pi - \alpha) = \sin \alpha$	$\sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$
$\cos(-\alpha) = \cos \alpha$	$\cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha$	$\cos(\pi + \alpha) = -\cos \alpha$
$\tan(-\alpha) = -\tan \alpha$	$\tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$	$\tan(\pi + \alpha) = \tan \alpha$
$\cot(-\alpha) = -\cot \alpha$	$\cot(\pi - \alpha) = -\cot \alpha$	$\cot(\pi + \alpha) = \cot \alpha$

تذکر : دقت کنید مضارب صحیح زوج π مانند صفر عمل می کنند و مضارب صحیح فرد π مانند π عمل می کنند.

مثال $\begin{cases} \sin(2k\pi - \alpha) = \sin(-\alpha) = -\sin \alpha \\ \cos(1399\pi - \alpha) = \cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha \end{cases}$

۱۴. نسبت های مثلثاتی : زوایای $\frac{\pi}{2} \pm \alpha$ و $\frac{3\pi}{2} \pm \alpha$ و ... به طور کلی در محاسبه نسبت های مثلثاتی $\frac{k\pi}{2} \pm \alpha$ که k عددی فرد باشد،

بر اساس قوانین مربوط به دو زاویه متمم نوع نسبت مثلثاتی تغییر می کند مثلاً $\sin(\frac{\pi}{2} + \alpha) = \cos \alpha$ و $\sin(\frac{3\pi}{2} - \alpha) = -\cos \alpha$

و ... برای تشخیص علامت + یا - در روابط صفحه بعد مانند نکته (۱۳) از علامت نسبت های مثلثاتی در نواحی مختلف دایره مثلثاتی استفاده می کنیم. (می توانید α را در ربع اول فرض کنید).

$\frac{\pi}{2} - \alpha$ فرض : ربع اول	$\frac{\pi}{2} + \alpha$ فرض : ربع دوم	$\frac{3\pi}{2} - \alpha$ فرض : ربع سوم	$\frac{3\pi}{2} + \alpha$ فرض : ربع چهارم
$\sin(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \cos \alpha$	$\sin(\frac{\pi}{2} + \alpha) = \cos \alpha$	$\sin(\frac{3\pi}{2} - \alpha) = -\cos \alpha$	$\sin(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = -\cos \alpha$
$\cos(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \sin \alpha$	$\cos(\frac{\pi}{2} + \alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(\frac{3\pi}{2} - \alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = \sin \alpha$
$\tan(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \cot \alpha$	$\tan(\frac{\pi}{2} + \alpha) = -\cot \alpha$	$\tan(\frac{3\pi}{2} - \alpha) = \cot \alpha$	$\tan(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = -\cot \alpha$
$\cot(\frac{\pi}{2} - \alpha) = \tan \alpha$	$\cot(\frac{\pi}{2} + \alpha) = -\tan \alpha$	$\cot(\frac{3\pi}{2} - \alpha) = \tan \alpha$	$\cot(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = -\tan \alpha$

تذکر : خاطرتان باشد $\frac{9\pi}{2}$ و $\frac{5\pi}{2}$ مانند $\frac{\pi}{2}$ عمل می کنند و $\frac{7\pi}{2}$ ، $\frac{11\pi}{2}$ و ... مانند $\frac{3\pi}{2}$ عمل می کنند. (با توجه به نقاط بالا و پایین

دایره مثلثاتی در برخورد با محور y ها)

۱۵. روابط مثلثاتی:

$$۱) \begin{cases} \tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \\ \cot \theta = \frac{\cos \theta}{\sin \theta} \end{cases} \Rightarrow \tan \theta \cdot \cot \theta \Rightarrow \begin{cases} \tan \theta = \frac{1}{\cot \theta} \\ \cot \theta = \frac{1}{\tan \theta} \end{cases} \quad ۲) \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \begin{cases} \sin^2 \theta = 1 - \cos^2 \theta \\ \cos^2 \theta = 1 - \sin^2 \theta \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sin \theta = \pm \sqrt{1 - \cos^2 \theta} \Rightarrow \text{علامت مثبت برای } \theta \text{ در ناحیه اول و دوم و علامت منفی برای } \theta \text{ در ناحیه سوم و چهارم است.} \\ \cos \theta = \pm \sqrt{1 - \sin^2 \theta} \Rightarrow \text{علامت مثبت برای } \theta \text{ در ناحیه اول و چهارم و علامت منفی برای } \theta \text{ در ناحیه دوم و سوم است.} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sqrt{1 - \cos^2 \theta} = \sqrt{\sin^2 \theta} = |\sin \theta| = \begin{cases} \sin \theta & \text{در ربع اول و دوم } \theta \\ -\sin \theta & \text{در ربع سوم و چهارم } \theta \end{cases} \\ \sqrt{1 - \sin^2 \theta} = \sqrt{\cos^2 \theta} = |\cos \theta| = \begin{cases} \cos \theta & \text{در ربع اول و چهارم } \theta \\ -\cos \theta & \text{در ربع دوم و سوم } \theta \end{cases} \end{cases}$$

$$۳) \begin{cases} 1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \cos^2 \theta = \frac{1}{1 + \tan^2 \theta} = \frac{\cot^2 \theta}{1 + \cot^2 \theta} \\ 1 + \cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta} \Rightarrow \sin^2 \theta = \frac{1}{1 + \cot^2 \theta} = \frac{\tan^2 \theta}{1 + \tan^2 \theta} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sqrt{1 + \tan^2 \theta} = \sqrt{\frac{1}{\cos^2 \theta}} = \frac{1}{|\cos \theta|} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{\cos \theta} & \text{در ربع اول و چهارم } \theta \\ -\frac{1}{\cos \theta} & \text{در ربع دوم و سوم } \theta \end{cases} \\ \sqrt{1 + \cot^2 \theta} = \sqrt{\frac{1}{\sin^2 \theta}} = \frac{1}{|\sin \theta|} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{\sin \theta} & \text{در ربع اول و دوم } \theta \\ -\frac{1}{\sin \theta} & \text{در ربع سوم و چهارم } \theta \end{cases} \end{cases}$$

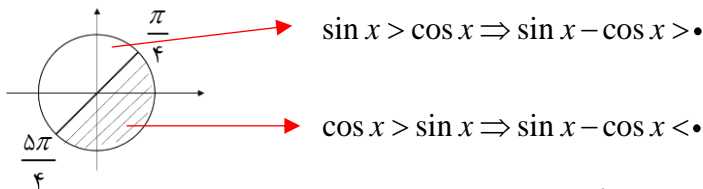
$$\left. \begin{aligned}
 &\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha \xrightarrow{\text{کمان نصف می شود}} \sin x = 2 \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2} \\
 &\sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{2} \sin 2\alpha \xrightarrow{\text{کمان 2 برابر می شود}} \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2} = \frac{1}{2} \sin x
 \end{aligned} \right\} 4)$$

$$\left. \begin{aligned}
 &\sin 2^\circ = 2 \sin 1^\circ \cos 1^\circ \\
 &\sin 3x \cos 3x = \frac{1}{2} \sin 6x \\
 &\sin 15^\circ \cos 15^\circ = \frac{1}{2} \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}
 \end{aligned} \right\} \text{مثال 1}$$

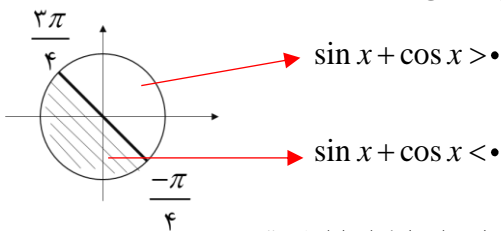
$$\left. \begin{aligned}
 &\frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} = \sin 2x \Rightarrow \sin x = \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 + \tan^2 \frac{x}{2}} \\
 &\frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} = \tan 2x \Rightarrow \tan x = \frac{2 \tan \frac{x}{2}}{1 - \tan^2 \frac{x}{2}}
 \end{aligned} \right\} 5)$$

$$6) \left\{ \begin{aligned}
 &(\sin x \pm \cos x)^2 = 1 \pm 2 \sin x \cos x = 1 \pm \sin 2x \\
 &\sqrt{1 \pm \sin 2x} = \sqrt{(\sin x \pm \cos x)^2} = |\sin x \pm \cos x|
 \end{aligned} \right.$$

یادداشت: برای حذف قدر مطلق در رابطه بالا باید با توجه به دایره مثلثاتی زیر به علامت $\sin x \pm \cos x$ توجه کنید.

یادداشت: برای به خاطر سپردن نامساوی های مقابل، یک زاویه در ناحیه مورد نظر امتحان کنید!!

$$\Rightarrow \sin x \pm \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x \pm \frac{\pi}{4}\right)$$

رابطه ای خارج از کتاب اما مفید!!

$$\left\{ \begin{aligned}
 &\sin 15^\circ - \sin 75^\circ = \sin 15^\circ - \cos 15^\circ = \sqrt{2} \sin(\underbrace{15^\circ - 45^\circ}_{-30^\circ}) = -\frac{\sqrt{2}}{2} \\
 &\sin 15^\circ \cdot \sin 75^\circ = \sin 15^\circ \cos 15^\circ = \frac{1}{2} \sin 30^\circ = \frac{1}{4}
 \end{aligned} \right.$$

$$\begin{aligned}
 ۷) \quad & \begin{cases} \tan \alpha + \cot \alpha = \frac{1}{\sin \alpha \cos \alpha} = \frac{1}{\frac{1}{2} \sin 2\alpha} = \frac{2}{\sin 2\alpha} \\ \tan \alpha - \cot \alpha = -2 \cot 2\alpha \xrightarrow{\text{مثال}} \tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = -2 \cot x \end{cases} \\
 ۸) \quad & \begin{cases} \sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha = 1 - \frac{2}{4} \sin^2 2\alpha = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2\alpha \\ \sin^4 \alpha - \cos^4 \alpha = \sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha = -\cos 2\alpha \end{cases}
 \end{aligned}$$

یادداشت: برای حفظ کردن این روابط نگران نباشید! کافی است اتحادهای فرعی جبری را مسلط باشید.

$$\begin{aligned}
 ۹) \quad & \begin{cases} \sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha = 1 - 3 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\alpha \\ \sin^6 \alpha - \cos^6 \alpha = (\underbrace{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}_{-\cos 2\alpha})^2 + 3 \underbrace{\sin^2 \alpha \cos^2 \alpha}_{\frac{1}{4} \sin^2 2\alpha} \end{cases} \\
 ۱۰) \quad & \begin{cases} \sin^3 \alpha \pm \cos^3 \alpha = (\sin \alpha \pm \cos \alpha)(1 \mp \sin \alpha \cos \alpha) \Rightarrow 2\alpha \text{ قابل تبدیل به} \\ \sin^3 \alpha \pm \cos^3 \alpha = (\sin \alpha \pm \cos \alpha)^3 \mp 3(\sin \alpha \pm \cos \alpha) \sin \alpha \cos \alpha \end{cases}
 \end{aligned}$$

نکته: وجه اشتراک روابط ۴ تا ۱۰، عبارت $\sin 2\alpha$ است، پس با داشتن یک رابطه و محاسبه $\sin 2\alpha$ از آن می توان مقدار رابطه دیگر را محاسبه کرد.

$$۱۱) \cos 2\alpha = \begin{cases} \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha \xrightarrow{\text{برابر با}} \cos^4 \alpha - \sin^4 \alpha \\ 1 - 2 \sin^2 \alpha \\ 2 \cos^2 \alpha - 1 \\ \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} \end{cases}$$

اینکه از کدام رابطه برای محاسبه $\cos 2\alpha$ استفاده شود، به داده مسئله و دیگر اطلاعات مسئله بستگی دارد. نتایج زیر از رابطه (۱۱) گرفته شده است:

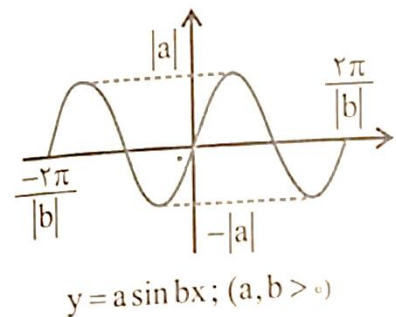
$$\begin{aligned}
 \text{روابط طلایی:} \quad & \begin{cases} 1 + \cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha \\ 1 - \cos 2\alpha = 2 \sin^2 \alpha \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 1 + \cos \alpha = 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \\ 1 - \cos \alpha = 2 \sin^2 \frac{\alpha}{2} \end{cases} \\
 \text{روابط توان شکن:} \quad & \begin{cases} \sin^2 \alpha = \frac{1 - \cos 2\alpha}{2} \\ \cos^2 \alpha = \frac{1 + \cos 2\alpha}{2} \end{cases}
 \end{aligned}$$

۳ مثال) $\frac{1 + \cos 2\alpha}{1 - \cos 2\alpha} = \frac{2 \cos^2 \alpha}{2 \sin^2 \alpha} = \cot^2 \alpha$

۴ مثال) $\frac{1 - \cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha}$ با روابط طلائی $\rightarrow \frac{2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}}{2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}} = \tan \frac{\alpha}{2}$

۱۶

اگر $ab < 0$ باشد نمودار نسبت به محور x ها قرینه شده و در $x = 0$ نزولی می شود.

دوره تناوب اصلی $T = \frac{2\pi}{|b|}$

در کل غیر یکنواست، و غیر یک به یک

در بازه هایی خاص می تواند یک به یک و اکیداً یکنوا باشد.

$a > 0 \Rightarrow \begin{cases} \sin bx = 1 \Rightarrow \text{بیشترین مقدار تابع} = a + c \\ \sin bx = -1 \Rightarrow \text{کمترین مقدار تابع} = -a + c \end{cases}$

$a < 0 \Rightarrow \begin{cases} \sin bx = -1 \Rightarrow \text{بیشترین مقدار تابع} = -a + c \\ \sin bx = +1 \Rightarrow \text{کمترین مقدار تابع} = a + c \end{cases}$

$f(x) = a \sin bx + c \Rightarrow$ برد $= [-|a| + c, |a| + c]$

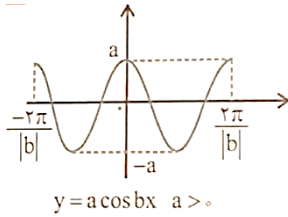
$ab > 0 \Rightarrow$ در نقطه برخورد با محور y ها ($x = 0$) نمودار تابع اکیداً صعودی است.

$ab < 0 \Rightarrow$ در نقطه برخورد با محور y ها ($x = 0$) نمودار تابع اکیداً نزولی است.

$f(0) = c$

$|a| = \frac{\max - \min}{2} \Rightarrow \max - \min = 2|a|$

$c = \frac{\max + \min}{2}$

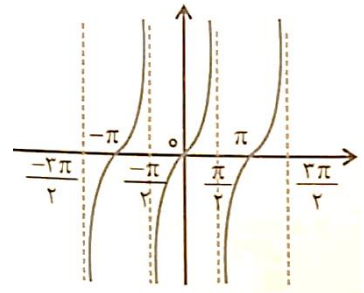

۱۷. اگر $a < 0$ باشد نمودار نسبت به محور x ها قرینه می شود و در $x = 0$ رو به بالا خواهد بود.

$$f(x) = a \cos bx + c \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{دوره تناوب اصلی } T = \frac{2\pi}{|b|} \\ \text{در کل غیر یکنوا و غیر یک به یک} \\ \text{در بازه هایی خاص می تواند اکیداً یکنوا و یک به یک باشد.} \\ \text{مثبت یا منفی بودن } b \text{ هیچ تأثیری ندارد چون } \cos(-\alpha) = \cos \alpha \text{ است.} \\ a > 0 \Rightarrow \begin{cases} \cos bx = +1 \Rightarrow \max = a + c \\ \cos bx = -1 \Rightarrow \min = -a + c \end{cases} \\ a < 0 \Rightarrow \begin{cases} \cos bx = -1 \Rightarrow \max = -a + c \\ \cos bx = +1 \Rightarrow \min = a + c \end{cases} \\ f(0) = a + c \\ a > 0 \Rightarrow \text{در نقطه برخورد با محور } y \text{ ها } (x = 0) \text{ نمودار رو به پایین} \\ a < 0 \Rightarrow \text{در نقطه برخورد با محور } y \text{ ها } (x = 0) \text{ نمودار رو به بالا} \\ f(0) = c \\ |a| = \frac{\max - \min}{2} \Rightarrow \max - \min = 2|a| \\ c = \frac{\max + \min}{2} \end{array} \right.$$

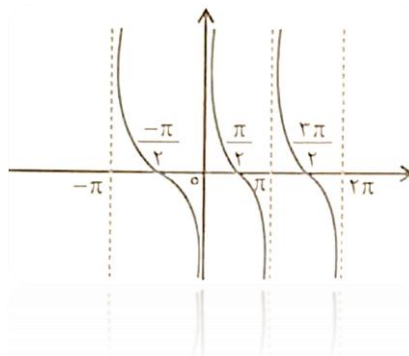
۱۸

$$y = \tan x \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{دوره تناوب: } T = \pi \\ \text{دامنه: } \mathbb{R} - \left\{ (2k+1)\frac{\pi}{2} \right\} \\ \text{برد: } \mathbb{R} \Rightarrow (-\infty, +\infty) \\ \text{در کل یکنوا، اما در هر قطعه پیوسته (بین دو مجانب قائم)، اکیداً صعودی} \end{array} \right.$$

$$y = a \tan bx \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{دوره تناوب: } T = \frac{\pi}{|b|} \\ bx \neq (2k+1)\frac{\pi}{2} \Rightarrow x \neq \frac{(2k+1)\pi}{2b} \\ \text{در کل غیر یکنوا } (-\infty, +\infty) \text{ برد} \\ ab > 0 \Rightarrow \text{در هر قطعه پیوسته اکیداً صعودی} \\ ab < 0 \Rightarrow \text{در هر قطعه پیوسته اکیداً نزولی} \end{array} \right.$$

به طور کلی

$$y = \cot x \Rightarrow \begin{cases} \text{دوره تناوب: } T = \pi \\ \text{دامنه: } \mathbb{R} - \{k\pi\} \\ \text{برد} = (-\infty, +\infty) \end{cases}$$

در کل غیر یکنوا، اما در هر قطعه پیوسته، اکیداً نزولی

$$y = a \cot bx \Rightarrow \begin{cases} \text{دوره تناوب: } T = \frac{\pi}{|b|} \\ bx \neq k\pi \Rightarrow x \neq \frac{k\pi}{b} \\ \text{برد} = (-\infty, +\infty) \end{cases}$$

به طور کلی

$ab > 0 \Rightarrow$ در هر قطعه پیوسته اکیداً نزولی

$ab < 0 \Rightarrow$ در هر قطعه پیوسته اکیداً صعودی

۲۰. حل معادلات مثلثاتی:

$$۱) \sin u = \sin \alpha \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} \begin{cases} u = 2k\pi + \alpha \\ \text{مضارب زوج پی به اضافه آلفا!!} \\ \text{دو مجموعه جواب کلی} \\ u = (2k+1)\pi - \alpha \xrightarrow{\text{همان}} 2k\pi + \pi - \alpha \\ \text{مضارب فرد پی منهای آلفا!!} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \sin u = 0 \Rightarrow u = k\pi \\ \sin u = 1 \Rightarrow u = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \\ \sin u = -1 \Rightarrow u = 2k\pi - \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

یک مجموعه جواب موارد خاص

$$۲) \cos u = \cos \alpha \xrightarrow{\text{دو مجموعه جواب}} u = 2k\pi \pm \alpha$$

$$\begin{cases} \cos u = 0 \Rightarrow u = (2k+1)\frac{\pi}{2} \text{ یا } (2k-1)\frac{\pi}{2} \\ \cos u = 1 \Rightarrow u = 2k\pi \\ \cos u = -1 \Rightarrow u = (2k+1)\pi \text{ یا } (2k-1)\pi \end{cases}$$

یک مجموعه جواب موارد خاص

۱) $a \sin^2 x + b \cos x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{همسان سازی}} \sin^2 x = 1 - \cos^2 x \rightarrow \cos x$ معادله درجه دوم بر حسب

۲) $a \cos^2 x + b \sin x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{همسان سازی}} \cos^2 x = 1 - \sin^2 x \rightarrow \sin x$ معادله درجه دوم بر حسب

۳) $a \sin^2 x + b \cos 2x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{فرمول توان شکن}} \sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2} \rightarrow \cos 2x$ معادله درجه دوم بر حسب

۴) $a \cos^2 x + b \cos 2x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{فرمول توان شکن}} \cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2} \rightarrow \cos 2x$ معادله درجه دوم بر حسب

۵) $a \sin x + b \cos 2x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{رابطه طلایی}} \cos 2x = 1 - \sin^2 x \rightarrow \sin x$ معادله درجه یک بر حسب

۶) $a \cos x + b \cos 2x + c = 0$ • $\xrightarrow{\text{رابطه طلایی}} \cos 2x = 2 \cos^2 x - 1 \rightarrow \cos x$ معادله درجه یک بر حسب

۷) $\left\{ \begin{array}{l} \sin \alpha = \cos \beta \xrightarrow{\text{هم نوع سازی}} \sin \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \beta\right) \Rightarrow \text{طبق معادله ۱ در نکته ۰} \\ \sin \alpha = -\cos \beta \xrightarrow{\text{هم نوع سازی}} \sin \alpha = \sin\left(\frac{3\pi}{2} - \beta\right) \Rightarrow \end{array} \right.$

۸) $\left\{ \begin{array}{l} \sin^2 x = a \xrightarrow{0 \leq a \leq 1} x = k\pi \pm \theta \xrightarrow{\text{مثال}} \sin^2 x = \frac{1}{4} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{6} \\ \cos^2 x = a \xrightarrow{0 \leq a \leq 1} x = k\pi \pm \theta \end{array} \right.$
 θ یکی از جواب های حاده

نکته : اگر در مدل معادلات (۷)، کمان ها x و $2x$ باشند، می توان بر روش هم نوع سازی نسبت ها، از روابط $\sin 2x$ و $\cos 2x$ نیز استفاده کرد.